



EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 12.5.2011
KOM(2011) 260 endelig

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

Gennemførelse af genopretningsplanen for sydlig kulmule og jomfruhummer

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

Gennemførelse af genopretningsplanen for sydlig kulmule og jomfruhummer

RESUMÉ

Ved Rådets forordning (EF) nr. 2166/2005 træffes der foranstaltninger til genopretning af bestandene af sydlig kulmule og jomfruhummer i Det Cantabriske Hav og ud for den vestlige del af Den Iberiske Halvø. Formålet med denne genopretningsplan er at bringe gydebiomassen for kulmule op over 35 000 tons i løbet af 10 år og at reducere fiskeridødeligheden til $F = 0,27$. Med hensyn til jomfruhummer er målet at genopbygge bestanden tilstrækkeligt til, at den kommer inden for sikre biologiske grænser i løbet af 10 år. Hovedelementerne i planen er en årlig reduktion af F (fiskeridødelighed) på 10 % og et TAC-udsving på højst 15 % fra år til år. I de seneste år er gydebiomassen for kulmule vokset, især på grund af helt usædvanlige miljømæssige og biologiske faktorer. Forskere vurderer, at fiskeridødeligheden fortsat er for høj, og at TAC'erne (de samlede tilladte fangstmængder) er blevet overskredet, hvilket tyder på, at planen ikke er blevet gennemført effektivt.

1. INDLEDNING

Sydlig kulmule (*Merluccius merluccius*) er en af de vigtigste målarter for de flåder, der fisker langs Den Iberiske Halvø's Atlanterhavskyst. Den sydlige kulmule er udbredt ud for Den Iberiske Halvø's Atlanterhavskyst i de farvande, der betegnes som ICES-afsnit VIII c og IX a (ICES = Det Internationale Havundersøgelsesråd). De historiske udbytter faldt fra 30 000 tons i begyndelsen af 1970'erne til så lidt som 6 700 tons i 2002 for derefter at stige til 16 000 tons i 2008. I 2003 klassificerede ICES bestanden som værende uden for sikre biologiske grænser og anbefalede, at der blev vedtaget en biomassegenopbygningsplan. I overensstemmelse hermed fremlagde EU i 2006 en genopretningsplan for bestanden. Rådets forordning (EF) nr. 2166/2005 om foranstaltninger til genopretning af bestandene af sydlig kulmule og jomfruhummer (*Nephrops norvegicus*) i Det Cantabriske Hav og ud for den vestlige del af Den Iberiske Halvø og om ændring af forordning (EF) nr. 850/98 om bevarelse af fiskeressourcerne gennem tekniske foranstaltninger til beskyttelse af unge marine organismer trådte i kraft i januar 2006.

Formålet med ovennævnte genopretningsplan er at bringe gydebiomassen for kulmule op over 35 000 tons i løbet af 10 år og at reducere fiskeridødeligheden til $F^1 = 0,27$. Med hensyn til jomfruhummer er målet at genopbygge bestanden tilstrækkeligt til, at den kommer inden for sikre biologiske grænser i løbet af 10 år. Hovedelementerne i planen er en årlig reduktion af F på 10 % og et TAC-udsving på højst 15 % fra år til år i tråd med den relevante videnskabelige rådgivning fra STECF (Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri) og ICES.

¹ Ved fiskeridødelighed (F) forstås den mængde fisk, som en given bestand reduceres med som følge af fiskeri. Den svarer nogenlunde til den årlige bestandsreduktion i procent.

Der er indført fiskeriindsatsbegrænsninger² for de fartøjer, der fisker efter sydlig kulmule og jomfruhummer, jf. bilag IIB til de årlige rådsforordninger vedrørende årlige fiskerimuligheder for visse bestande. Ifølge disse indsatsbestemmelser begrænses fiskeriet for EU-fartøjer med en længde overalt på mindst 10 meter, der medfører regulerede redskaber (trawl, snurrevod og lignende redskaber med en maskestørrelse på mindst 32 mm og garn med en maskestørrelse på mindst 60 mm samt langliner til bundfiskeri), og som i alt lander mindst 5 tons kulmule og/eller mindst 2,5 tons jomfruhummer, til et vist maksimumsantal havdage. Det maksimale antal dage justeres hvert år i samme takt som den årlige fiskeridødelighed, som ICES og STECF skønner forenelig med planens gennemførelse. Ifølge indsatsordningen har det maksimale antal årlige fiskedage skullet nedsættes med 10 % hvert år siden 2005.

1.1. Grundlaget for denne rapport

Med denne rapport opfyldes artikel 16 i Rådets forordning (EF) nr. 2166/2005, hvori det er fastsat, at Kommissionen senest den 17. januar 2010 bør aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om konklusionerne vedrørende anvendelsen af genopretningsplanen for de berørte bestande og den berørte fiskerisektor, herunder foreliggende socioøkonomiske data i tilknytning til planen.

Rapporten er hovedsagelig baseret på den evalueringsundersøgelse, der i oktober 2010 blev foretaget af STECF's undergruppe vedrørende forvaltningsmål og -strategier (SGMOS 10-06), og som blev godkendt på STECF's 35. plenarmøde i november 2010. Der blev ligeledes taget hensyn til andre elementer såsom nye relevante videnskabelige/tekniske oplysninger fra både ICES og STECF og konklusionerne af en undersøgelse af indsatsordningens forvaltning i EU-medlemsstaterne.

STECF's evaluering af planen for sydlig kulmule og jomfruhummer, der blev foretaget i oktober 2010, er i tråd med konklusionerne af en række videnskabelige møder i forbindelse hermed, bl.a. i) ICES' benchmarkvurdering i februar 2010, hvor en ny metode til konstatering af den sydlige kulmulebestands biologiske status blev valideret, ii) STECF-mødet i juni 2010, hvor en række arbejdsopgaver til forberedelse af planens evaluering blev fastlagt, iii) STECF's revision af indsatsordningen (i september 2010) og iv) ICES arbejde med evaluering af høstkontrolregler i 2010.

Spanien, Portugal og i langt mindre grad Frankrig er de tre medlemsstater³, der fisker efter sydlig kulmule og jomfruhummer i Det Cantabriske Hav og vest for Den Iberiske Halvø. Derfor var data fra Spanien og Portugal altafgørende for, at STECF- og ICES-forskerne kunne udlede konklusioner og fremsætte henstillinger i forbindelse med de forskellige vurderinger, der er foretaget. Både i 2009 og 2010 anmodede Kommissionen de berørte medlemsstater om detaljerede oplysninger om fangster og fiskeriindsats samt socioøkonomiske data til videnskabelige formål. Det var dog først i andet halvår af 2010, at Kommissionen og STECF modtog data af tilstrækkelig god kvalitet.

2. BIOLOGISKE BETRAGTNINGER

2.1. Sydlig kulmule

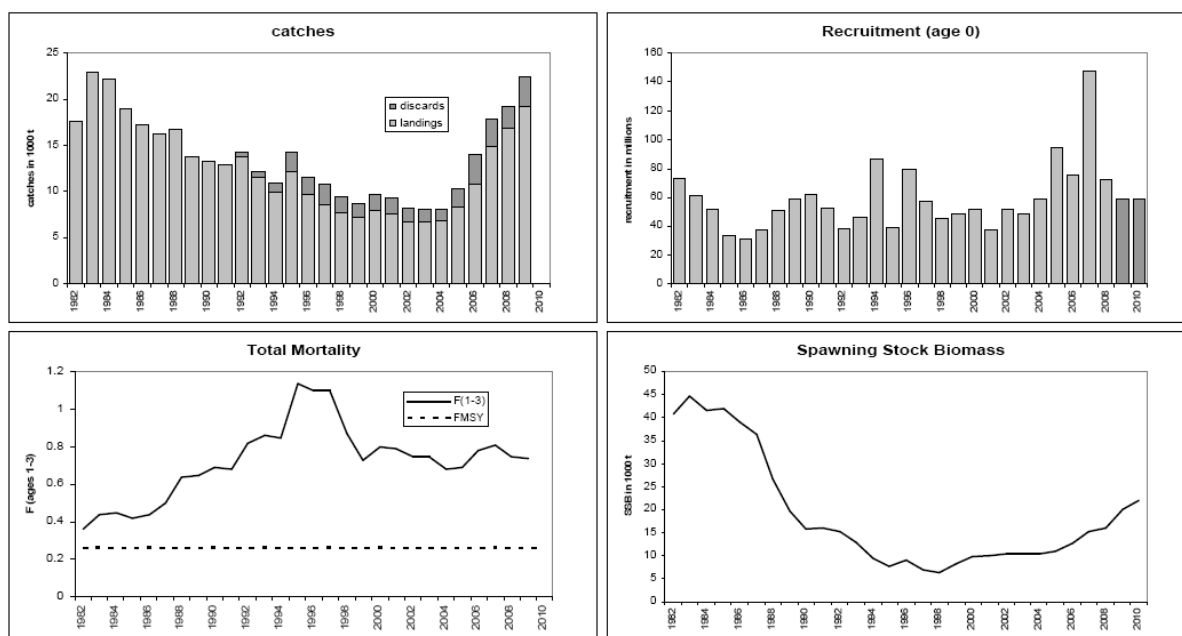
² I ICES-afsnit VIII c og IX a, undtagen Cadizbugten.

³ Spanien har 64 % og 41 % af TAC'erne for henholdsvis kuller og jomfruhummer. Portugal har 30 % og 58 % af TAC'erne for henholdsvis kuller og jomfruhummer. Frankrig har 6 % og 1 % af TAC'erne for henholdsvis kuller og jomfruhummer.

Europæisk kulmule er en af de største rovfisk blandt de demersale arter i det nordøstlige Atlanterhav, hvor dens bytte især er blåhvilling (*Micromesistius poutassou*), hestemakrelarter (*Trachurus* spp.) og diverse sildearter. Bestanden af sydlig kulmule lever ud for Den Iberiske Halvøes kyst i ICES-afsnit VIII c og IX a. Selv om den europæiske kulmulebestand i Atlanterhavet og den europæiske kulmulebestand i Middelhavet normalt betragtes som forskellige bestande på grund af biologiske forskelle, er der i det nordøstlige Atlanterhav intet tydeligt bevis for, at der dér lever mere end én kulmulebestand. Det er sandsynligt, at der er en vis vandring mellem den sydlige og den nordlige kulmulebestand.

ICES' 2010-bestandsvurderinger for sydlig kulmule viser, at den forventede fiskeridødelighed (F) ikke er blevet reduceret i tråd med planen og fortsat er for høj, idet ICES skønner, at den for øjeblikket ligger på ca. 0,74 (figur 1). Gydebiomassen (SSB) voksede fra 12 700 tons i 2006 til 21 500 tons i 2010, hvilket mest skyldtes en stor 2007-årgang (ca. 61 % over rekrutteringsgennemsnittet i 1982-2010).

Figur 1 – Udviklingen i fangster, landinger, rekruttering, fiskeridødelighed og gydebiomasse (SSB) for sydlig kulmule i perioden 1982-2010



Kilde: ICES Advice 2010 (ICES-rådgivning 2010), bind 7, punkt 7.4.1.

Kulmulerekrutteringen⁴ hænger sammen med både miljøfaktorer og biologiske faktorer. Der er stor rekruttering under neutrale oceanografiske forhold, mens rekrutteringen falder, når forholdene er ekstreme. Biologisk set udløser en ændret bestandsstruktur en udligningsreaktion mellem alder/voksne fisks størrelse, fordi de store fisk, der forsvinder ud af en bestand, kan kompenseres gennem øget rekruttering. I den forbindelse har en god rekruttering trods en meget lille gydebiomasse i sig selv en udligningseffekt som følge af længere tids overfiskning. Dette betragtes af forskerne som usædvanligt og uventet.

⁴ Ved rekruttering forstås antallet af nye fisk, som den udnyttelige del af bestanden øges med gennem vækst eller tilgang af mindre fisk.

Planens mål er i 2015 at nå op på en gydebio masse på 35 000 tons, som er forsigtighedsreferenceværdien for biomasse, og en fiskeridødelighed på $F = 0,27$ som vurderet af forskerne i 2004. Biologiske simulationer viser dog, at F -målet på 0,27 først vil blive nået i 2018, også selv om planen gennemføres fuldt ud fra 2011 og frem. Der er behov for en kraftigere F -reduktion og endnu større TAC-nedsættelser, hvis F -målet skal nås i 2015. EU satser på at nå det maksimale bæredygtige udbytte (MSY) for hver bestand i 2015 som aftalt på verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg i 2002.

Hvis planen fortsat ikke gennemføres korrekt, vurderer STECF, at F -målet måske ikke kan nås, heller ikke hvis der laves en revideret plan og/eller en ny indsatsordning.

Hvad angår biomassemålet, tyder de nuværende bestands- og rekrutteringsdata på, at de sikre biologiske grænser måske ligger på et langt lavere biomasseniveau end hidtil antaget. På grund af usikkerheder ved den anvendte biomatematiske model skal biomasseniveauerne dog tages med et gran salt.

2.2. Jomfruhummer

Jomfruhummer lever nedgravet i kontinentalsoklens og dens øvre skrænts blødbund. Jomfruhummerens udbredelse afhænger mere af havbundstype og havtemperatur end af havdybde. Den lever i felter, som forskerne kalder funktionelle enheder (FE'er), hvor der er det rette substrat. Jomfruhummerbestandenes biologiske tilstand i sådanne uafhængige funktionelle enheder er ofte forskellig fra enhed til enhed, og derfor kan der heller ikke anvendes samme forvaltningsforanstaltninger for alle enheder.

Jomfruhummerbestandene i FE 25 og 31 i Det Cantabriske Hav og FE 26-27 vest for Den Iberiske Halvø var allerede decimerede, da planen blev indført, og der er ikke efterfølgende sket nogen forbedring. ICES' anbefaling for disse fire funktionelle enheder var nulfangst før og i hele forvaltningsplanperioden. Fangsterne har derfor haft negativ indvirkning på disse bestande.

Indsatsen i FE 28-29 og i FE 30 ud for Den Iberiske Halvø sydvestlige del og i Cadizbugten er blevet reduceret især ved, at de flåder, der fisker efter denne art (den portugisiske krebsdyrsflåde og Cadizflåden, der fisker efter diverse demersale arter), nu fisker efter en anden målart, nemlig dybvandsrosenreje (*Parapenaeus longirostris*), på grund af de store forekomster af denne art, og ikke gennem den indsatsreduktion, der er fastsat i planen. Biomassen i FE 28-29 skønnes at være vokset, selv om den i FE 30 forsat er lille. For FE 28-29 udgjorde de registrerede fangster over 400 tons, da planen blev iværksat, men faldt til ca. 120 tons i 2009 på grund af flådens målartsskifte.

3. BESKRIVELSE AF FISKERIET

3.1. Sydlig kulmule

Kulmule i Det Cantabriske Hav og vest for Den Iberiske Halvø fanges især af spanske og portugisiske fartøjer i blandet fiskeri (trawl, garn, langliner og ikke-industrielt fiskeri).

Den spanske trawlerflåde er temmelig homogen og anvender hovedsagelig to redskaber, nemlig partrawl og bundtrawl. Kulmuleprocenten i denne flådes landinger er ret lille, idet der er andre vigtige målarter (fx havtaske (*Lophiidae*), glashvarrearter (*Lepidorhombus* spp.), jomfruhummer, blåhvilling, hestemakrel og makrel (*Scomber scombrus*)). I modsætning hertil er den ikke-industrielle fiskerflåde meget heterogen, idet den anvender en lang række

forskellige redskaber såsom fælder, små og store garn, langliner mv. Den ikke-industrielle flåde fisker efter forskellige bestandssegmenter alt efter, hvilke redskaber der anvendes. Kulmule udgør en vigtig del af sådanne flåders fangst, især fordi fiskerne får en relativ høj pris for denne art på de iberiske markeder.

Den portugisiske flåde fanger kulmule i trawlfiskeri og ikke-industrielt blandet fiskeri sammen med andre fiskearter og krebsdyr. Det drejer sig bl.a. tale om hestemakrel, havtaske, glashvarre, spansk makrel (*Scomber japonicus*), blåhvilling, blårorde reje (*Aristeus antennatus*), dybvandsrosenreje og jomfruhummer. Trawlerflåden består af to særskilte kategorier – den kategori, der fisker efter demersale fisk (med en maskestørrelse på 70 mm), og den kategori, der fisker efter krebsdyr (med en maskestørrelse på 55 mm).

3.2. Jomfruhummer

I Biscayabugten og farvandene vest for Den Iberiske Halvø fanges jomfruhummer ved blandet bundtrawlfiskeri. Fiskeriet foregår hele året med de største landinger om foråret og om sommeren. Jomfruhummer fanges sammen med kulmule, havkat, glashvarre, hestemakrel, makrel og blåhvilling. Det demersale fiskeri i dette område er blandet, og derfor påvirker forvaltningsforanstaltninger for fisk udnyttelsen af jomfruhummer.

Sydvest og syd for Portugal (FE 28-29) udgør jomfruhummerfiskeriet en lille, men værdifuld bifangst ved fiskeri hovedsagelig efter demersale fiskearter. I FE 28-29 fiskes der med trawl hovedsagelig efter dybvandskrebsdyr. Fartøjerne har tilladelse til at fiske efter jomfruhummer med redskaber med en fangstposemaskestørrelse på 70 mm og efter rejer med en fangstposemaskestørrelse på 55 mm. Disse to arter har ikke samme markedsværdi. Alt efter, hvor store forekomster der er af disse arter, fiskes der efter den ene eller den anden art. Dybvandsrosenreje er den vigtigste målart med jomfruhummer som et alternativ.

ICES vurderer, at indsatsen for jomfruhummerbestande i FE 28-29 er blevet reduceret især som følge af en indsatsoverførsel til dybvandsrosenreje, som er den anden målart for krebsdyrsflåden. Ifølge ICES har dette indsatsskifte medført et fald i F for disse jomfruhummerbestande. Jomfruhummer udgør ganske vist kun en meget lille del af de samlede landinger, men dens andel i de samlede fangster faldt med 44 % (fra 0,23 % til 0,10 %) fra 2006 til 2009.

4. FISKERIINDSATSORDNINGEN

Der er fiskeriindsatsbegrænsninger, udtrykt i havdage, for de fartøjer, der fisker efter sydlig kulmule og jomfruhummer, jf. bilag IIB til de årlige rådsforordninger vedrørende de årlige fiskerimuligheder for visse fiskebestande, jf. punkt 1.

Fiskeriindsatsreferenceværdien blev fastsat pr. redskabstype på basis af flådens aktivitet i 2003 målt i kW-havdage. Disse nominelle⁵ indsatsværdier er blevet anvendt til at beregne indsatsjusteringerne gennem årene.

4.1. Udviklingen i fiskeriindsats og fiskeridødelighed

⁵ Ved nominel fiskeriindsats forstås en fiskerienheds potentielle fiskeriindsats pr. fartøj og pr. anvendt redskabstype. Den er en funktion af det registrerede fartøjs specifikationer (i kW) og antal havdage.

Eftersom kulmule fanges i blandet fiskeri og for visse flådekategorier (fx trawlere) måske kun udgør en lille procentdel af deres samlede fangster, vil en begrænsning af sådanne fartøjers aktivitet betyde, at flåden ikke kan udnytte sit fiskeripotential maksimalt. Andelen af kulmule i de samlede landinger voksede med 46 % (fra 7,5 % til 11 %) fra 2006 til 2009, hvilket sandsynligvis skyldes, at forekomsterne af kulmule har været større i de seneste år.

Som følge af indsatsbegrænsningerne fastsat i planen har der gennem årene været et mindre fald i den samlede nominelle indsats. Selv om fiskeriindsatsen hvert år nominelt er blevet nedsat med 10 %, er F (fiskeridødeligheden) for kulmule ikke blevet effektivt reduceret, og den er fortsat for høj, idet ICES for øjeblikket anslår den til at være ca. 0,74 eller 2,7 x højere end målet (figur 1).

Der er dog ifølge videnskabelige oplysninger tegn på, at TAC'erne kan være blevet overskredet i flere af årene, som planen dækker, og at udsmidet er stort. I 2009 anslog ICES, at landingerne udgjorde 19 200 tons og fangsterne 22 400 tons, hvilket var henholdsvis 2,4 og 2,8 gange mere end TAC'en på 8 104 tons. Disse resultater skal undersøges nærmere af Europa-Kommissionen og de berørte medlemsstater.

Ovennævnte uventede høje fiskeridødelighed kan forklares således:

- 1) Det tyder på, at genopretningsplanen ikke er blevet gennemført effektivt. Ifølge videnskabelige data kan TAC'erne være væsentligt overskredet. Dette kan delvis skyldes svagheder ved de nationale kontrolordninger. Siden 2006 har Kommissionen foretaget en række inspektioner af både den spanske og den portugisiske kontrolordning. Kommissionen undersøger og reviderer for øjeblikket den spanske kontrolordning.
- 2) Ineffektiv og/eller ukorrekt indsatsforvaltning på nationalt plan. I artikel 26, stk. 6, i kontrolforordningen, dvs. forordning (EF) nr. 1224/2009, hedder det: *"Ved en dag til stede i et område forstås enhver sammenhængende periode på 24 timer eller del deraf, hvor et fiskerifartøj er tilstede i det geografiske område og ude af havn ..."*. Det vil sige, at enhver påbegyndt dag tæller som en hel dag. Det var på dette grundlag, at indsatsreferenceværdierne i kW-dage blev fastsat i 2003. Eftersom den nye kontrolforordning først trådte i kraft for relativt kort tid siden, nemlig i januar 2010, formodes det, at reglerne for påbegyndte døgn før 2010 blev forvaltet efter medlemsstaternes forgoftbefindende.
- 3) Der er blevet overført fiskeriindsats til fartøjer med større fangster. Det er også fastslået, at der er blevet overført indsats fra aktive til passive redskaber. Der er blevet overført indsats udtrykt i kW-dage i forholdet 1:1. Det er imidlertid ikke en egnet enhed til måling af indsatsen for passive redskaber. Med hensyn til en række faststående redskaber såsom garn fanger sådanne redskaber, trods deres lave bidrag til den samlede indsats udtrykt i kW-dage, mere kulmule pr. indsatsenhed end fx den demersale flåde, som indsatsen er overført fra. Permanent udsatte store garn giver et betydeligt løbende fiskeritryk. Når der overføres indsats inden for samme redskabstype, fx fra trawl til trawl på basis af endeligt ophør med fiskeri, overtager de mere effektive fartøjer, der forbliver i flåden, indsatsen fra de mindre effektive fartøjer, som ophugges.

- 4) I de tilfælde, hvor indsats (udtrykt i kW-dage) er blevet overført fra garnfartøjer til trawlere til gengæld for kvoteudveksling (udtrykt i tons kulmule), fik de trawlere med stor fiskerikapacitet, der hovedsagelig fisker efter andre arter end kulmule, tildelt en større indsats, så de kunne fortsætte med at fiske efter andre arter og smide kulmule ud, mens garnfartøjer fik tildelt en større kvote, så de kunne fortsætte med at fiske efter kulmule med en lav indsats udtrykt i kW-dage.
- 5) Stort udsnid af enten i) biologiske årsager (fx større forekomst af kulmule), eller som følge af ii) lovgivningsmæssige begrænsninger (fx kvotebegrænsninger), iii) efterspørgsel på markedet (fx kulmulepriser) eller iv) anvendt fiskeredskab og fartøjsspecifikationer.
- 6) Indsatsen er blevet reduceret og justeret nominelt (kW-dage) uden hensyntagen til den faktiske⁶ indsats, der afhænger af fartøjsspecifikationer, redskaber, tekniske forbedringer og fiskeristrategi. Heri indgår også eventuelle fiskeriadfærdsændringer, idet der er fartøjer, der helst fisker i områder med kulmuleforekomster, når de disponible kulmulemængder er tiltagende, mens andre fartøjer i højere grad sætter redskaber ind, der giver større fangst af kulmule.
- 7) Der er ikke indført indsatsbegrænsninger for alle fartøjer. Fartøjer omfattet af indsatsbegrænsninger (dvs. fartøjer med en længde overalt på mindst 10 meter, der medfører regulerede redskaber og fanger mindst 5 tons kulmule) tegner sig for 71 % af de samlede kulmulefangster. De øvrige fartøjer, der fanger 29 % af kulmule-TAC'en, kan øge deres indsats uden grænser. På den anden side kan fritagelsen af fartøjer med en længde overalt på under 10 meter for indsatsordningen have været medvirkende til at gøre det attraktivt at investere i sådanne fartøjer, hvis antal og fiskerikapacitet er stigende. Der foreligger imidlertid ikke noget skøn over omfanget af en sådan insatsoverførsel til mindre fartøjer. Kommissionens oprindelige forslag om at begrænse aktiviteten for fartøjer med en længde overalt på under 10 meter fik ikke Rådets støtte.
- 8) Eventuelt misforhold mellem fartøjers officielt registrerede maskineffekt og deres faktiske og sandsynligvis forøgede maskineffekt. Registreringen af maskineffekt er baseret på de specifikationer, som producenterne opgiver. Maskineffekten kontrolleres (uden at den dog nødvendigvis måles) af organisationer, der er ansvarlige for søfartssikkerhed og certificering.
- 9) Den oprindelige indsatsreferenceværdi (i kW-dage) fastsat i 2003 blev beregnet på basis af fartøjernes tidligere aktivitet. Eftersom datakvaliteten er blevet bedre med tiden, kan den oprindelige referenceværdi være blevet fastsat urealistisk højt. I den forbindelse var indsatsbegrænsningerne i planens første anvendelsesår måske ikke effektive.

⁶ Den faktiske fiskeriindsats afhænger af parametre, der karakteriserer fiskerifartøjet og dens teknologi, herunder ikke alene maskineffekt målt i kW, men også skrogspecifikationer, dæksudstyr, elektronik, fartøjsstyring, fangsthåndtering, fartøjs- og maskinalder, redskab og fiskeriaktivitet (herunder fiskeristrategi). Alle disse parametre anses for at være dem, der har størst indvirkning på fiskeridødeligheden.

5. PLANENS INDVIRKNING PÅ ØKOSYSTEMET OG PLANENS SOCIOØKONOMISKE VIRKNINGER

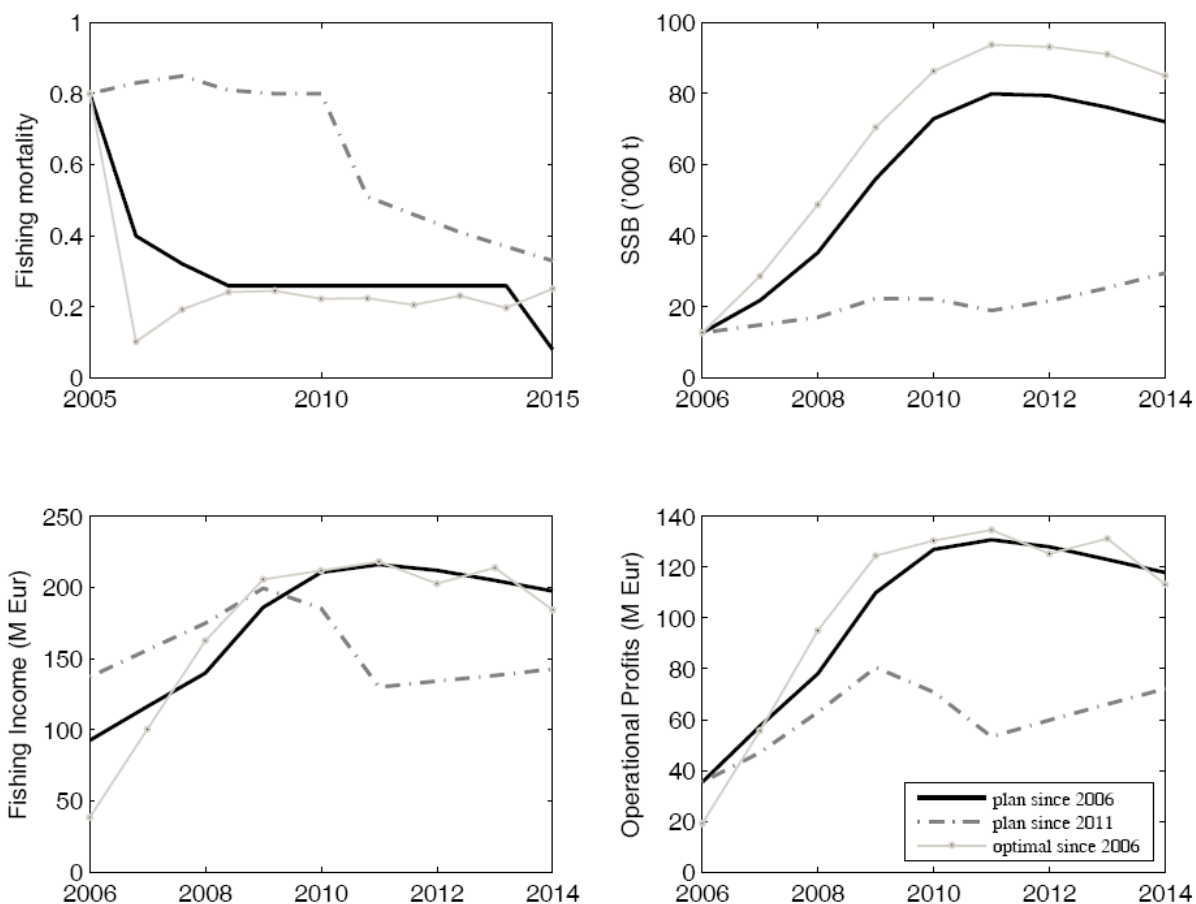
På grund af manglende gennemførelse som beskrevet ovenfor vurderer forskere, at planen ikke har haft nogen indvirkning på økosystemet.

5.1. Planens socioøkonomiske virkninger

STECF-forskere har anvendt de officielt foreliggende data indsamlet via fiskeridataindsamlingsnetværket til for de enkelte flåder at beregne deres kulmuleafhængighed og deres besætnings- og brændstofudgifter samt variable omkostninger i procent af den samlede værdi og årlige andel af de samlede kulmulelandinger.

Hvis genopretningsplanen havde været korrekt gennemført siden 2006, ville situationen i 2010 – i modsætning til den faktiske situation – have været således, at fiskeridødeligheden ville have været under målet ($F = 0,27$), at gydebiomassen ville have været over tre gange større, og at indtjeningen og driftsoverskuddet i fiskeriet ville have været højere (figur 2). Det vil sige, at fuld gennemførelse af genopretningsplanen siden 2006 ville have givet større aktuel nettofortjeneste i hele perioden. Endvidere ville den samlede nettofortjeneste efter 2011 altid have været større for alle fartøjskategorier, hvis planen havde været korrekt gennemført siden 2006.

Figur 2 – Komparative fremskrivninger af fiskeridødelighed, gydebiomasse (SSB), udbytte i værdi og driftsoverskud. Den mørke fuldt optrukne linje viser en perfekt gennemførelse af planen siden 2006. Den stiplede linje viser planens gennemførelse efter 2011. Den prikkede fuldt optrukne linje viser kurven for en fiskeridødelighed (F), der maksimerer den aktuelle nettofortjeneste siden 2006 (optimal-drastisk gennemførelse).



Kilde: Rapport fra STECF SGMOS 10-06 "Evaluation of the Multiannual plan for Hake and Nephrops in Areas VIIIc and IXa" (Evaluering af den flerårige plan for kulmule og jomfruhummer i afsnit VIII c og IX a), oktober 2010.

Fire år efter, at planen trådte i kraft, er der ikke konstateret nogen væsentlig ændring i flådekapaciteten⁷. Selv om store udsving i kulmule- og brændstofpriser påvirkede flådernes rentabilitet, har der ikke været nogen væsentlig afgang fra flåderne⁸.

6. KONKLUSIONER

Der er tegn på, at planen for sydlig kulmule og jomfruhummer ikke har været effektiv, hvilket især skyldes brister ved gennemførelsen. Ifølge ICES er fiskeridødeligheden (F) for kulmule her i 2010, dvs. fire år efter planens ikrafttræden i 2006, næsten tre gange højere end målet ($F_{\max} = 0,27$). I den forbindelse er TAC'erne for kulmule ikke blevet håndhævet fuldt ud. ICES-forskere anslår, at landingerne i 2010 er 2,2 gange større end TAC'erne. Eftersom rekrutteringen i 2007 var usædvanlig høj, har man således forpasset en gylden mulighed for at genopbygge kulmulebestanden til et bæredygtigt niveau inden for den opstillede tidsramme. Hvis rekrutteringen igen falder til de tidligere registrerede niveauer, vil det kræve en længere overgangsperiode eller en kraftigere fangstreduktion at nå F_{msy} i 2015.

⁷ Ved "fiskerikapacitet" forstås den maksimale disponible realkapital (eller fangsteffekt) i et fiskeri, der udnyttes fuldt ud med maksimal teknisk effektivitet i en given periode, for en given ressource og under givne markedsforhold.

⁸ Set i forhold til det samlede antal fartøjer i flåden.

Indsatsordningen har ikke effektivt kunnet reducere fiskeritrykket på de to bestande. Den nominelle fiskeriindsats for de regulerede redskaber omfattet af planen er blevet reduceret, men den faktiske fiskeriindsats er steget, især fordi der er blevet overført fiskeriindsats dels til redskaber, der fanger mere kulmule pr. fiskeriindsatsenhed, dels til et stort antal fartøjer, som ikke er omfattet af indsatsbegrænsninger. Fiskeriindsatsen for jomfruhummerbestande er blevet reduceret noget. Det skal snarere tilskrives overførsel af indsats fra jomfruhummerfiskeri til rejefiskeri end indsatsbegrænsningerne fastsat i planen.

Den manglende gennemførelse af planen i perioden 2006-2010 har reduceret den nuværende nettofortjeneste med 20 % i forhold til, hvis planen havde været gennemført fuldt ud siden 2006. For bedre at kunne forså planens økonomiske konsekvenser vil det være nødvendigt at foretage en bredere analyse, hvor der bl.a. tages hensyn til de andre arter, som de pågældende flåder fanger i samme fiskeri eller andre fiskerier.

I forbindelse med en eventuel revision af planen i 2011⁹ må man se nærmere på, hvorfor det ikke er lykkedes at nå det opstillede mål for reduktion af fiskeridødeligheden. Gennemførelsesproblemerne kræver, at man hurtigt finder en løsning, men derudover er det også nødvendigt at forbedre indsatsordningen. Der bør indføres en indsatsordning, hvor der tages hensyn til de fartøjskategorier, der med aktive eller passive redskaber deltager i fiskeriet, og indsatsordningen bør eventuelt udvides til også at gælde for Cadizbugten og for mindre fartøjer. Der må foretages en grundig vurdering af gældende udsmidspraksis for at finde ud af, hvor stor en indvirkning udsmid har på fiskeridødeligheden. Indførelse af sæson- og realtidslukninger ville også være en effektiv metode til regulering af fiskeritrykket, især på gydepladser. Gennem forvaltning af jomfruhummerbestande ved hjælp af funktionelle enheder ville man bedre kunne træffe de rette bevarelsesforanstaltninger for de enkelte bestande. Det ville være nyttigt at optage andre arter som fx havtaske i planen med henblik på at minimere dette blandede fiskeris indvirkning på visse andre bestande. Målet for planen kan revideres i tråd med den nyeste videnskabelige rådgivning.

⁹ http://ec.europa.eu/governance/impact/planned_ia/docs/123_mare_southern_hake_en.pdf